

Kremenjak

Politički list za interese grada Šibenika i okolnih sela.

Kremenjak izlazi svaki četvrtak. Pretplatna cijena na godinu 3 Krune. Na pò godine Kruna 1.50 para. Pretplate i pisma šalju se uredništvu. Rukopisi se ne vraćaju a neplaćeni se listovi ne primaju. Pojedini broj 4 pare (2 novč.)

+ Simo Matavulj.

Kuda si mi odletio, moj sokole, od divnoga jata tvoga! Tako danas jadikuje svaki pravi Šibenčanin za svojim prijateljem i domorocem, za neprežaljenim bratom i drugom Simom.

I baš ovaj čas, kad je i njegovo srce, kao i svih nas, plamtilo vatrom zanosa i radosti nad sjajnom pobjedom složnih Hrvata i Srba nad tudjinskom silom u Hrvatskoj, taj čas prestade kucati rodoljubno Simino srce i proli se tuga preko grudi naših i preko rodnog mu Šibenika.

Nemila vijest o smrti Sime Matavulja, duboko nas je potresla, tijekom više, što je nastupila nenadno i neočekivano. — Mi smo svake godine, baš u ovo doba bili vični, da se nasladimo Siminom prisutnošću i prijateljskim sastancima u našoj sredini. Napose pak naša društva „Kolo“ i „Nar. Slavj. Čitaonica“ bijahu vazda omiljena mjesta sastanka, gdje bi vrlo pokojnik izmjenjivao misli sa mnogobrojnim prijateljima. Tu bi se vodili razgovori slatke i mile uspomene njegovih Šibenčana, kojih nije nigda zaboravljao, već ih kao pravi domorodac vazda držao u svježoj uspomeni. Kome od nas, da suza ne kane, a žalost se ne pretvori u jadikovanje na pomisao, da u našoj sredini više ne ćemo vidjeti onu simpatičnu, onu slatkorječivu osobu, u kojoj su bile usredotočene sve vrline pravog Šibenčanina i roljuba?

Ko je bio Simo Matavulj i kakova je on djela izveo na korist svoga srpskoga naroda i srpske knjige i kako je on vazda, kao pravi Šibenčanin s nama Hrvatima osjećao i bratski, sporazumno radio savjetom i besjedom, o tome ćemo opširnije prozboriti drugi put. Nemili udar, što nas je zadesio. — nas valjda kao Šibenčane, lične mu prijatelje i drugove ponajviše, — tako nas je pomutio i smeo, da nam čisto pero zastaje zbog tolikog gubitka.

Simo Matavulj rođen je u Šibeniku od stare i čestite porodice. Svršivši učiteljsku školu u Arbanasima, učiteljevaio je neko doba u Dalmaciji, a poslije u Boci. Snabdjeven neobičnim darom, bio je još od djetinjstva predmetom pažnje prijatelja i rodoljuba. Za to ga iza kratkog vremena pozvaše na Cetinje, gdje je bio odgovjatelj današnjeg prijestolonasljednika, kojega je vodio u Pariz na nauke.

Nakon nekoliko godina bio je pozvan u Beograd

kao nastavnik jezika francuskog i italijanskoga na gimnaziji. Ovdje je imao prilike, da još većma razvije svoj književnički rad, što ga je bio začeo još na Cetinju.

Kao pripovjedač stekao je glas izmeđ prvih srpskih književnika. Bio je zbog rada odlikovan sa mnogo strana, a u zadnje doba imenovan predsjednikom Novinarskog udruženja i redovnim članom srpske akadem.

Prolazeć letom preko sviju djela Siminih, vidimo kolika praznina može ostati iza jednoga čovjeka i kako će ovu prazninu osjetiti cio naš narod srpskog i hrvatskoga imena. Smrt Sime Matavulja veliki je gubitak Šibenika, jer mu bolji sinovi iščezavaju.

Neka je slava imenu njegovu za sve lijepe zasluge, što nam ih je nanio, a u narodu vječna uspomena! Slava Simi Matavulju; Vječnaja pamjat!

Prvi uspjeh zdrave politike.

Niko, gdje kod Hrvat i Srbin žive, nije se mogao nadati ovakoj pobjedi, kao što je ova pri prošlim izborima u Hrvatskoj. Neznamo, je li se igdje dogodilo, da jedna vlada, da jedan ban, koji je došao s naročitom misijom, da provede izbore i pokori sve one elemente, koji dišu opozicijom proti madjarskome nasilju i kršenju narodnih prava i zakonâ, iz tih izbora izadje poražen i to na način nevidjeno sramotni. Ban, glava jedne zemlje, gospodar kojemu pri ruci stoji sav mogući aparat, pri zadnjim izborima u Hrvatskoj nije bio kadar da dobije niti jednoga zastupnika. To se dogodilo objesnome barunu Rauchu. Nije to za to, što je on Rauch, neg je ova i ovaka pobjeda s toga, što je u narod prodrla misao zdrave realne politike, koju je inaugurovala, biće nekoliko godina, jedna mlada stranka, ili bolje nekoliko onda mladih ljudi, odgojenih na zdravom vrelu realne politike u slavenskom Zlatnom Pragu.

Premda nije proces sasma gotov, ipak opažaju se rezultati djelovanja ovog novog pokreta. Dugi niz godina vladala je na žalost u svemu našem narodu, a napose u Hrvatskoj fraza i sentimentalna politika; politika bez stvarnosti, bez realne osnovice — politika lirike. Ova politika, koliko je u svojoj praznoći bila idealna i kao takova mogla se nazvati mističnom, nije bila korisnom našem narodu; a od nekoliko godina postala je pravce štetnom, kobnom i ubitačnom onim danom, kad je mističnu starčevićansku ideju u svoj monopol uzeo zloduh, pokršteni čivutin Jozua Frank. Htjela se je naporna borba mladje generacije, koja se danas kupi u naprednoj stranci, da slomi onu gadnu idolatriju, koja je, kroz toliko godina zaslijepljena, dizala jednog nečistog čivutina na pijedestal rodoljupstva i u njemu vidjela prvog, jedinog, najvećeg i najpoštenijeg predstavnika hrvatsva.

Okupiti sve narodne snage, uvjeriti sve one, pravaštvom fanatizovane elemente, o jedinstvenosti narodnih interesa Hrvata i Srba, bio je posao težak, ali zaslužan i vrijedan, a veličinu te vrijednosti vidimo danas, kad pred očima cijelog svijeta složni Hrvati i Srbi iznesoše protiv bana Raucha, protiv madjarskog nasilja, ujedinjenog furtimaštva i smrdljivog frankovstva pobjedu kakovu svijet još nije upamtio.

Niko nam nemože zamjeriti ako rečemo, da je to većim dijelom plod nove realne politike; da je to plod rada i nastojanja ljudi, koji se danas kupe u stranci najljepše organizovanoj, stranci naprednoj. Ako je ova zdrava ideja prokrčila put, zaslugom je to vrijednih pregalaca iz napredne stranke, pa, ako se i mi u ovom gradu osjećamo ispunjeni osobitim zadovoljstvom i čuštvom zanosa nad pobjedom, imamo na to puno pravo, kao kad smo za ovu istu ideju radili, podnoseći sve moguće protivštine i napadaje sa strane onih, koji su danas svojom furtimaškom politikom došli na vlast, te danas i oni — neznamo da li iskreno ili neiskreno — slave pobjedu zdrave narodne misli u Hrvatskoj.

Puni zadovoljstva u srcu nemogospo na ino, a da neizdamo o ovoj našoj pobjedi posebni proglas na narod, da dademo oduška svojim osjećajima. Jedna samo stvar smućuje nas u ovom momentu radosti, a to slutnja nove i dalje borbe protiv pokrivene neiskrenosti, koju naslućujemo iz redaka sumnjive štampe, koja bi rada opet otvoriti vrata prevlasti smrdljivog frankovstva, a to iz samog stranačkog niskog egoizma.

Mjesni organ šibenske biskupije i općine u svom broju 216 piše ovo: „Koalicija je do sada dokazala da zna biti složna, ovoj slozi treba da se priključe i Starčevićanci tako da sa ostalim pravašima sačine jednu veliku, jednodušnu stranku prava.“

Ova stranka prava bila bi absolutna većina sabora.“

Iz ovih riječi i iz klicanja starčevićanskoj ideji i čistoj stranci prava, mi jasno čitamo mržnju na napredne ideje, na naprednu hrv. stranku i na Srbe samostalce; i čitamo dobacivanje poljubaca frankovluku.

Hoće li nam budućnost ovo potvrditi?

DOPISI

Spljet, 3/3 '08.

Iza dobivenih vijesti o izpadku izbora u Banovini, sva društva, općina te privatnici okitiše se zastavama.

U petak na večer inicijativom općine „Narodna Glazba“ obitavila je gradom te došla pred općinu gdje je odsvirala „Lijepu Našu“ a onda „Rado ide Srbini u vojnike“. Hladnoći koja je kroz to doba vladala svak se čudio. Nije bilo čuti ni jednog poklika, ma baš ništa. Glazba je tu pred općinom svirala čitav sat a znatiželjan narod čekao i upirao oči u prozore općine držeći za stalno da će se pokazati „velemožni“ (kako ga ovdje neki zovu) načelnik te progovoriti sakupljenom narodu i opisati važnost događaja, ali to se uzalud čekalo jer na prozoru općine nije se vidjelo nego poslužnika koji je pušiv cigaretu užigao koju ugašenu svijeću, kojima su bili prozori razsvijetljeni. Odatle je glazba prošla obalom i varošima a slijedilo ju je možda par stotina ljudi.

Hrvatska pučka stranka jednim oglasom pozvala je svoje pristaše upozoriv ih da će sami po sebi privediti dostojnu manifestaciju. I zbilja u subotu na večer

okupiše se naši pristaše pred Gradskom Pučkom Štionicom odakle u povorci od 4 - 5 tisuća duša, uz bengalsku rasvjetu, mnoštvo barjaka i transparenta uputiše se obalom i varošima. Na transparentima bilo je raznih nadpisa kao: „Činovnici ugledajte se“, „U težaka snaga domovine“, „Madjari prste k sebi“, „Živila srpsko-hrvatska koalicija“, „Živila sloga braće Srba i Hrvata“ itd. — Klicanju i oduševljenju nije bilo kraja. Kad je pak povorka došla na gospodski trg entuzijizam je bio neopisiv. — Svi prisutni otkrivene glave odpjevaše „Lijepu našu“. Onda pak orile su se druge narodne pjesme kao „Onamo namo“ itd.

Ova manifestacija jako je porazila protivnu stranku jer se i u ovoj prigodi dokazalo, kako čuti i osjeća ciele Spljet. Isti Velebit priznaje i kaže: Povorka je bila velika bez dvojbe, ali ne impozantna“. Bila je ona i velika i impozantna i za stalno jedna od onakovih kakovih Spljet do sada nije bio vičan gledati. Sačinjavao ju je velik broj težaka, činovnika, učenika i inteligencije, jer zaludu je: cio Spljet danas pristaje uz Hrvatsku pučku stranku kao jedinu prijateljicu puka.

Čujemo, jer mi nijesmo vidjeli, da je g. D.r. Gazari kao odvjetnik i zastupatelj društva „Sufid.“ u Crnici primio za svoj trud za samu 1907. godinu 60. hiljada florina ili 120. hiljada kruna nagrade.

Ovliko drugi nedobivaju ni kroz 15. godina svog advokatskog truda, pak za to mu od srca čestitamo.

Općina Šibenska dobiće od društva rimskoga u Crnici 60. hiljada fiorina kroz vrijeme od 6. godina po pogodbi. Radujemo se, da nije manje.

RAZNE VIJESTI.

† **Simo Matavulj.** Stiže nam tužna, crna vijest da je u Beogradu jučer na podne umro naš odlični Šibenčanac i dragi prijatelj Simo Matavulj, književnik. Dok i sami puni tuge spominjemo drago ime njegovo, izrazujemo našu duboku sućut odličnoj mu rodbini, supruzi mu i bratu mu Gjuri. Vječni pokoj prahu njegovom u srcu srpske slobodne Kraljevine.

Na tužni glas o smrti S. Matavulja, „Nar. Slavj. Čitaonica“ izvjesila je u znak tuge barjak na po drška. Čitaonica, „Kolo“ i uredništvo naše i mnogo prijatelja brzojavno izraziše svoju sućut.

Hrvatski Sabor sazvan je za 12. ožujka.

Ples „Kola“ uspio je sjajno onako, kako samo može da uspije sve, što naše dično „Kolo“ preduzme. Sve puno života, puno bratstva, puno reda i prirodjene uljudnosti i finoće, kakove se može vidjeti među osobama dobra odgoja i društvene ugledjenosti. U „Kolu“ je svedjer tako, pa bilo obzirom na njegove odlične članove, bilo obzirom na odlične uzvanike i goste. — Kapa i narodni gunjac do salonskog odijela, do fraka, narodna nabrana suknjica do svilenog odijela, sve je to bio jedan vrt šarenog cvijeća, koje je disalo otmenošću ponašanja, govora, držanja i prijateljskog otvorenog susretanja, kakvim se na žalost druga društva nemogu pohvaliti, kao kad im fale ljudi, koji bi ih pravo i pošteno odgajali. Dok se polaznici i gosti kod nekih drugih društava tuže na neotesanost i nered, koji dolaze od lošeg odgoja i demagoške raskalašenosti njihovih prvaka, dotle o našem „Kolu“ ide g'as kao o društvu, koje zaslužuje da bude uzorom u svakom pogledu. —

Najbrojniji, najveći, najživlji i najljepši ples u gradu, tekao je od 9 sati u večer do 6 sati u jutro svedjer jednako brojan, jednako živ, jednako lijep i sjajan otmenošću svojom i ugladjenošću najbolje odgojenih ljudi.

„Kolo“ je tu okupilo cio Šibenik. Hrvati i Srbi tu su doma, a milo nam je i upravo nam godi srcu, što vidjesmo onako krasnu posjetu naših gradjana talijanskog jezika, predstavnike njihovih društava, a osobito nam milo bijaše vidjeti, što je njihova učeća i ina mladost u potpunom broju posjetila naše „Kolo“, ovaj jedini rasadnik pravog hrvatstva na temelju čiste prosvjete i zdravog odgoja i da se je ta mladost na mjestu uvjerila o plemenitosti pravog i nepokvarenog hrvatstva i da je sama, zanešena plemenitim radom „Kola“, klicala odušeljeno „Kolu“ i hrvatskoj pjesmi, koja se te večeri orila iz junačkih grudi mladosti Kolove.

Pa bio to četvrti, peti il deseti talijanski ples, kako ga fureštovska cigančad zove, mi ćemo tu talijansku mladost dočekati na svoju svaku hrvatsku slavu, ne bupcima, neg otvorenim rukama i ljupcima i nastojaćemo da je uvjerimo, da je i hrvatski narod elementom kulturnim, da je dizanje zdravog hrvatstva jedna kulturna nužda, kulturna misija i da hrvatski ideali zaslužuju ne samo poštovanja (to je malo nama naprednjacima), nego da zaslužuju iskrene i zanosom neograničene ljubavi od sviju i od svakoga i od odlične mladosti talijanskog jezika u našoj kući, u našoj miloj Dalmaciji. Dobra stvar, čisti ideali narodni, politički i kulturni moraju biti od sviju štoyani i ljubljani. Za to otvoreno velimo: Mladosti vrijedna, koja se zanosiš zdravim talijanskim idealima, dobro nam došla u našu hrvatsku kuću, na svako naše hrvatsko slavlje, kao nekidan na zabavu našeg „Kola“, jer mi se nikad nebojasm nit bojimo reći sa velikim Masarykom, da nam je bliži pošteni talijanac, neg ijedan nepošteni Hrvat, neg ikoje hrvatsko, moralno sakato ciganče, koje žive bez idea'a, bez domovine samo za kesu i trbuh.

Vrijedna talij. mladosti, otvoreno ti kažemo, da je cilj, da je program nas naprednjaka hrvatskih, ne da tebe i talijanski elemenat utučemo, ni narodno ni kulturno, niti ikako, nego da te uvjerimo o opravdanosti, o humanitnoj cijeni i vrijednosti naših ideala, da te osvojimo za svetost tih naših opravdanih hrvatskih ideala, pa naših širih narodnih ideala, da tebe i tvoja mlada srca zagrijemo za naše ideale narodne, političke i kulturne, pak da danas-sutra i ti zanosno trgneš mač i pomogneš nam oko izgradnje hrama narodne nam slobode i jedinstva, iz kog će hrama naš narod, haran i zahvalan, kao narodno kulturni individualitet rado i obilno plaćati kamatama svoj tribut na korist općeg napretka i prosvjete čovječantva. Politika nas naprednjaka je otvorena, zadojena kulturnim humanitnim idealima, a ne ciganstvom nečiste društvene i političke cigančadi.

Na plesu našeg „Kola“ vidjesmo i gostiju iz okoliše, osobito lijepu kitu skradinskih krasnih Srpkinja i Srba. Jedna od njih, lijepa kćerka Dragišića Save, bila je obučena po narodnu srbijansku.

Primismo brzojavne pozdrave od naših istomišljenika pučke stranke iz Spljeta, štionica pučkih i od našeg budućeg odvjetnika i vodje našeg D'ra Ante Makale. Klicanje na spomen njegova imena, kad se čitao njegov telegram, dokazuje, koliko popularnost već danas uživa. Šibenski Kremenjaci nevide časa, da ugledaju rame uz rame njega i D. ra Iljadicu na čelu, na vodstvu stranke. Pa što Bog da. — Uz uspjeh zabavni, uz uspjeh moralni pridružio se i lijepi uspjeh financijski. Preko hiljadu Kruna, kako čujemo, ostaće čista dobitka.

U kazalištu bila je u nedilju „kukanja“. Zabava je bila dobro posjećena a veselje je pravo nastalo kad je počelo penjanje uz visoki stup, na kom je visjelo nekoliko darova, kao nagrada onima, koji se popnu do na vrh stupa. Nekoliko ih je pokušalo a uspješe samo dvojica. Pajo Roša Šimin težak iz Varoša prvi se popeo i prvi put odnio omot cigara, a drugi put uz opće odobravanje kesicu su 10 Kruna. Drugi pobjednik bio je Paško Roša p. Ante. On je prvi put odnio „kapunericu“ sa dva kokota (al ovi kokoti neprave kunfete kao onaj de' Lega. Svu noć su visjeli na visini od deset metara a nijesu ni jednog kunfeta kroz ventil spuštili, premda su ispod njih stale sve same maškare. Tako su ljucki!) — drugi put je odnio jedan salam. Općinstvo ih je nagradilo pljeskanjem ruku. Oba su naši Kremenjaci. Evala im! Samo nek čuvaju, da im ko nepromijeni ove ljucke kokote za „one druge“.

Na plesu „Kola“ osobito udivljenje i veselje izazvala je krasna maskarada, koja je prikazala glazbenu fantaziju. Jedno 16 gospojica, obučenih u odijela, napengana vješto glazbenim znakovima i notama, lirama, harfama i sličnim, ušlo je najedanput u plesnu dvoranu i, praćeno orhestrom, pjevalo Parminu koračnicu „Mi smo vojnici kremenjaci“. Razveseljeno općinstvo pozdravilo ih je burnim pljeskanjem i klicanjem. Svako od njih sjala je na glavi zlatna kruna u podobi lire.

Ova krasna ideja svidjela se svima, a bila je vješto i sa puno gracije izvedena, što se mora zahvaliti našem neumornom gosp. V. Lovriću. Ova glazbena fantazija tako se dojmila, da je odmah nastao opći glas, da bi se gospojice (naše Kolašice) dale u tom kroju fotografati. I čujemo, da hoće. (A kako bi bilo učinili od toga razglednice na korist „Kola“? Op. Ur.)

Lutrija plesa „Kola“. U Utorak večer bili su izvučeni sljedeći brojevi: I. Dar Serija 5 broj 35. II. dar Serija 27 broj 59. III. dar Serija 18 broj 19. IV. dar Serija 6 broj 3. — Gospoda, čiji su brojevi bili izvučeni, nek se prijave sa dotičnom srećkom društvenoj Upravi od 7 do 9 več. Plesni odbor.

U prošli ponedjeljak bila je u našem društvu domaća zabavica s večerom. Od male zabavice razvio se pravi ples sa punim sjajem i toaletama kao da se na nj mjesec dana spremalo. Prodahnut je bio društvenom usrdnošću i živim prijateljskim razgovorom, što je prisutnima tako skratilo vrijeme, da, i neosjetivši se, dočekaše kasno doba rastanka. Već su bila 4 sata u jutro, kad se društvo razišlo. Večera bila je osobito živa, na čemu ima zasluge i naš g. B. pl. Zanchi.

Pjevačima „Kola“ preporučujemo da pohađaju redovito vježbe u punom broju, da društvo uzmogne dati što prije koncert. Inače, prispiju li poljske radnje, moglo bi se dogoditi da se uzaludno otegne. Uprava.

„Duje Balavca“ izašao je drugi broj sa lijepim sadržajem. Šali se, kano da istinu govori, kako se našem dičnom diplomatu Anti Trumbiću puzu noge niz Velebit. Naš diplomat reče, da nas Velebit spaja, ali očepi li se njemu noga, mogao bi se on u kotrljanju niz Velebit razdvojiti il otić u komade. Rauch je učinio „kapoto roverso“, a naš Marul stoji atento, kao da čeka, da zgrabi zubima za nogu kojeg demokrata.

Preporučujemo našeg „Duju“ Kremenjacima, a ne smeta što je balav. Ta, kad možemo trpiti ovlika i ovakih balavaca, što se kupe oko naše fra hrvatske balavice, moći ćemo i našeg „Duju“ trpiti. Baren on sluša naš savjet (il je pogodio našu misao), pak se je prepolovio i podvostručio.

U ponedjeljak doći će u naš grad zubar D.r Kalinovszky iz Budimpešta. U utorak će već primati posjete u kući br. 51 ulica Sv. Ivana.

Pišu nam iz Doca: Mi Dolačani čusmo, da je jedno vjerno štene Svete inkvizicije napalo na našeg dičnog Urednika „Kremenjaka“, koji nije vrsta njegova, ali nam je žao da ona beštija stanuje u našem Docu, jer nikad ne prodje tri mjeseca, da on nepočini šta takova. Tako je napao lanjske godine na strica rodjehe žene svoje, pak opet do malo vrimenta na svoga polušurjaka Šimu Berovića Dunkina, i bio tužen sudu, pak nazad nekoliko dana imao neprilike sa nekoliko mladeža Dolačkog. Mi se nečudimo slavnoj i pametnoj gospodi, koji su na vlasti, što ga drže urednikom, jer se nezna, ko je gori, gospodari ili sluga. Ta, svak zna, da je samo ruka Drezgina; za sve ostalo bit će druga gospoda stavila svoj pečat. Imaju pravo, nek nagonjaju Šibenčanca na Šibenčanca, a ko je nam kriv, što smo puštili da na nami jašu furešti, i s nami zapovidaju, nas tlače! Regbi da su počeli nagovarati da nas naši ljudi tuku. Jadni Šibeniče, otrisi se od takovih ljudi. Koji su gori za Šibenik, nego filoksera. Dolačani.

Pokladna šala.

Bože moj, da bude u „kapuneri“ bio onaj kokot od fra ludrovice, koliko bi bio On kroz ono vrijeme kulfeta k...aknija? — Razne rase imaju razne potrebe i adete. Ona dva u teatru volila su trpiti za biti ljucka, a on volio netrpiti neg biti...

Adeti su adeti.

*

- Je s' čuja! Odnili naši Kremenjaci kapuneri.
- Kakvu kapuneri?
- Odnili kapuneri i pivce u njoj.
- Ma koju kapuneri? je li onu na zidu?
- Ma ke na zidu; velju ti onu u teatru, šta je bila u „kukanji“. U onoj na zidu su kokoti.
- A kad će odniti onu na zidu?
- Polako bolan; odniće Kremenjaci i onu na zidu. — Bog.

*

- Čuj, vrati se. Ma kako? ti veliš, da je u teatru kapunera bila u kukanji?
- E, da.
- Ma kako to može biti? ja to nerazumim. Tamo je, veliš, bila kapunera u kukanji, a amo na zidu je kukanja u kapuneri. — Kako to može biti?
- To će reći da može biti, Bog!
- Čekaj bolan. A kako su se oni popeli u kapuneri?
- Kroz ponistru.
- A kako će izaći vanka?
- Bome neznam. Pitaj Stojića; on će znati. On je bija u njoj. Bog!

*

- Eto na; poklad je svršio.
- Jest, svršio je poklad, ali je maškara isto ostalo puno.
- Ma to nisu pokladne?
- Ne, one su godišnje.
- A imaju li krabulju?
- Imaju, jednu za sviju.
- A kako? koju?
- A našu balavu fra ludrovicu.

Priopćena. *)

Izvolite, gosp. Uredniče, uvrstiti u svom listu ovo par redaka:

U jednom mjesnom listu oborio se na mene moj „prijatelj“, u svom poznatom žargonu. Iz jedne neznatne stvarce, kojoj je on podao krivo značenje načinio je sebi veliki kapital i očešao se oda me baš ljudski. U slast mu! To me ni najmanje iznenadilo nije, jer sam se tome nadao od mog „prijete“. Osvinut ću se samo na dvije stvari. Moj „prijatelj“ me u svom revolver-člančiću nazivlje „kukavicom“. Htio je naime kazati, da sam se morao ponijeti à la Drezga. Ali moj *uzgoj* i moja *kultura* u tom su me prijeli. Takova šta „prijatelj“ mogao je predbaciti. kome fanatizovanome teliću, a ne meni. Prema ovome može svak da dobije pojam o uzgoja i kulturi auktora onog člančića, koji smatra shodnim da se naobražen čovjek u dvadesetom vijeku za jednu tricicu prometne u barbara i šakom (ili č.m drugim) posluži. „Prijatelj“ je za mene silno zabrinut i veli, da mi je „jedno zanimanje“ ocrnjivanje poštenih ljudi. Ni ovo me ne iznenadjuje, ali konstantiram da je to jedna lanširana insinuacija, koja služi za nešto, o čem sada štitim. Ako „prijatelj“ želi znati moje zanimanje nek izvoli doći k meni u svako doba pa će vidjeti kako hotimice i spotano ispušta iz pera istinu. Ja sam se n. p. odrekao učiteljske službe ne da živim na tuđa pleća, već od svog rada. Na ostale izvode ne obazirem se i dalje se obazirati ne ću, jer bi mi svaki takav posao o-odnosio vremena i jer ga smatran suvišnim.

Šibenik, 1 ožujka 1908.

Adolf Makale.

Licumjernom dopisniku

„Hrvatske Krune“

Licumjerče! lažima, kojima si me obasuo u br. 35. „Hrvatske Krune“, nedolikuje mi odgovarati. Priši ti na tvoj licumjerski obraz. Zašto se nisi potpisao tvojim imenom, kad se nisi stidio laži iznijeti na javnost. Što se stidiš svojega imena, ili ga nemaš? zar si ga izgubio? Ako si poštenjačina, izadi na svjetlost sa potpisom, ne-moj se kriti iza zida, pokaži se sivom bedevijom, te mjesto imena, pokaži u ruku komadić „kakao“, po kojem će te svak suditi i poznati. Ako si dakle junak i čeličnjak piši sa potpisom istinite stvari a ne lažne. Inače si onda kukavica i niski stvor.

Ako imaš obraza odazovi se, znadeš me.

Ja sam

Prvić Šepurine 20/2. 1908.

Ante Antić-Poluš.

Donosimo na znanje, da se otvora u našem selu Žrnovici seoska blagajna za štednju i zajmove, zadruga uknjižena na neograničeno jamčenje u Žrnovici sve za slugom D.ra Smodlake, koji je svojim teškim radom nastojao da nas izbavi iz ruku kamatnika.

Za upraviteljstvo seoske blagajne u Žrnovici
(kod Solina)

Marin Reljić.

*) Uredništvo neprima odgovornosti.